

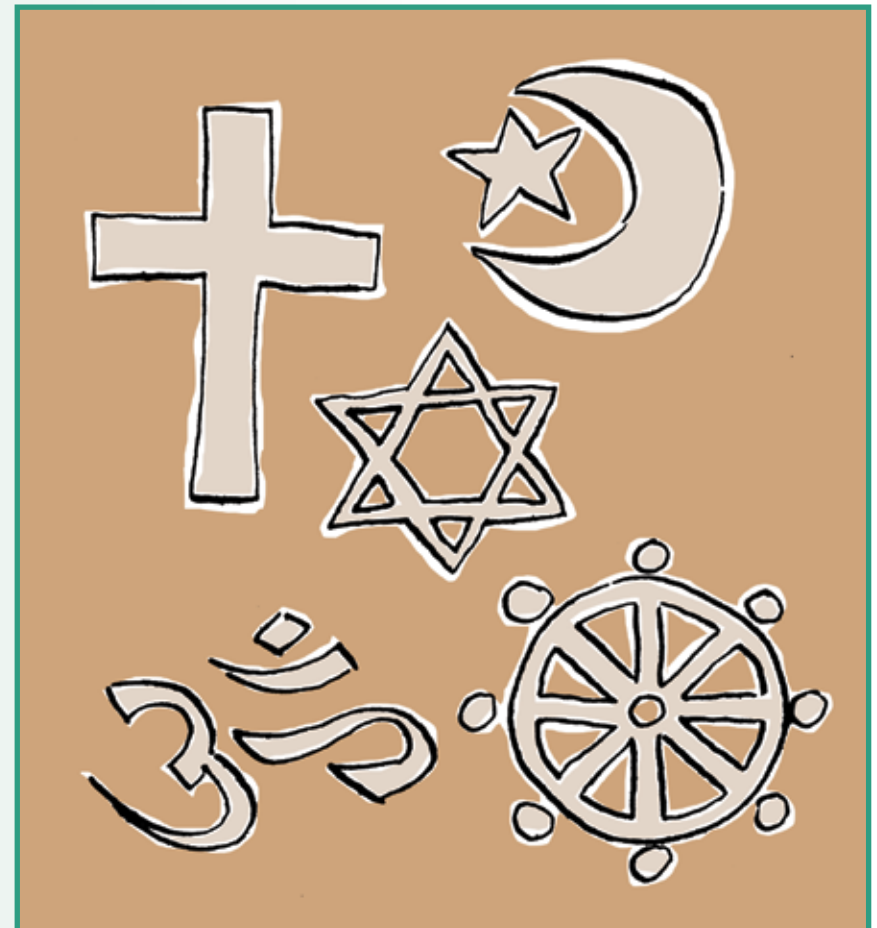
MIBEN HISZÜNK?

HIT, VALLÁS, TOLERANCIA

A modul szerzői: Págyor Henriett
Benedek Fülöp

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIA

11. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	Tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. Ráhangolás, a feldolgozás előkészítése					
I/a Csoportalakítás					
A	A tanár képek segítségével véletlenszerűen alakít csoportokat. A diákok megkeresik a képek szét darabolt részei segítségével csoporttársaikat. Mivel öt vallásról lesz szó, a modul során öt csoportot célszerű alakítani. 5 perc	Csoportalakítás	Kooperatív tanulás	D1 (Csoportalakító képek)	P1 (Csoportalakítás)
B	A tanár a terem öt pontján elhelyezi az öt vallás nevét tartalmazó kártyákat, majd megkéri a diákokat, hogy álljanak ahhoz a kártyához, amelyik vallással szívesen foglalkoznának. A diákok megközelítőleg minden csoportban egyenlő számban legyenek. 5 perc	Csoportalakítás	Kooperatív tanulás – sarkok		P2 (Kártyák a vallásokról)

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	Tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I/b Képek és vallások					
A	A csoportok megpróbálják kitalálni, melyik vallás szimbólumát látják a csoportalakító képen (csoportonként más-más vallás). Ezt felírják egy lap közepére. A tanár ellenőrzi; ha helyes a válasz, a csoporttagok mindent leírnak a lapra, amit az adott vallásról tudnak. 10 perc	Ismeretek előhívása Együttműködés	Kooperatív tanulás – szóháló, szóforgó	A csoportalakításhoz használt képek, minden csoporttagnak íróeszköz, lap	
B	A diákok megkapják a választott valláshoz tartozó képet, és a képből kiindulva összegyűjtik, mit tudnak az adott vallásról. 10 perc	Ismeretek előhívása Együttműködés	Kooperatív tanulás – plakát, kerekasztal	D1 (Csoportalakító képek) Csomagolópapír, íróeszközök, ragasztó	P1 (Csoportalakítás)
I/c Mi a közös?					
A	A tanár felírja a táblára a képeken szereplő vallások nevét, és arra kéri a diákokat, hogy írjanak le minél több közös jellemzőt. A diákok csoportlistát készítenek, és kiteszik egy jól látható helyre. 10 perc	Ismeretek strukturálása	Csoportmunka	Csomagolópapír, íróeszköz	Tábla, csomagolópapír, íróeszköz

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	Tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
B	A képek és a gyűjtés segítségével minden csoport meghatározza, mi lehet az oka egy vallás kialakulásának. A tanár felírja a táblára a kulcsszavakat. A tanár felhívja a tanulók figyelmét, hogy a feladat a saját vélemény pontos megfogalmazása, és itt nagyon fontos a másik iránt tanúsított figyelem és elfogadás. 10 perc	Ismeretek strukturálása	Kooperatív tanulás – szóforgó	Íróeszköz, papír	Tábla, csomagolópapír, íróeszköz
II. Új tartalom feldolgozása					
II/a Vallásom – információim					
A	A tanár ABCDE betűjeleket oszt ki a csoportoknak, melyek az öt világvallás szerint szerveződnek. Minden csoport kap képeket és szöveget a választott vallásról. Önálló olvasás és csoportmegbeszélés után készítenek egy-egy plakátot úgy, hogy abból a csoport minden tagja el tudja mondani bárkinek a szöveg tartalmát, lényegét. A plakát elkészítése után az azonos betűjelű diákok ülnek egy asztalhoz, és a házigazda elmondja a plakát tartalmát. 25 perc	Új ismeretek szerzése Együttműködés	Kooperatív tanulás – fordított szakértői mozaik, plakát	D2 (Öt vallás)	
B	Minden csoport elolvassa a vallásról kapott szöveget, és készít egy plakátot, amelynek címe: <i>Erkölc – vallás – társadalom: hogyan befolyásolta a ... (vallás neve) a hívők törvényeit?</i> 25 perc	Új ismeretek szerzése Lényeglátás Együttműködés	Kooperatív tanulás – páros szövegolvásás, plakát	D2 (Öt vallás)	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	Tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/b Hasonlóságok					
A	A csoportok kiteszik plakátjaikat egy-egy kényelmesen hozzáférhető helyre, majd minden csoport végignézi a többiek plakátját, és megjelöli azokat a részeket, amelyek szerintük hasonlítanak az általuk feldolgozottakhoz. 8 perc	Összefüggés felismerése	Kooperatív tanulás – egy csoport, egy szín, hasonlóságke-resés	Elkészített plakátok	
II/c Östörténetek – összefüggések					
A	A tanár felhívja a diákok figyelmét arra, hogy a továbbiakban azt vizsgálják meg, melyek lehettek a vallások kialakulásának okai. A föld keletkezéséről szóló mondák, történetek elolvasása után az azonos jelű csoporttagok összeülnek, elmesélik a feldolgozott történet lényegét, majd közösen gyűjtik a hasonló elemeket. 20 perc	Ismeretek szintetizálása	Kooperatív tanulás – mozaik, háromlépcsős interjú, szóforgó	D3 (Östörténetek vallások szerint)	
B	A tanár felhívja a diákok figyelmét arra, hogy a továbbiakban azt nézik meg, melyek lehettek a vallások kialakulásának okai. Az ember születéséről szóló történetek feldolgozása után minden csoport elmeséli az általa megismert történetet. A hallgatóság felírja azokat a motívumokat, szereplőket, eseményeket, amelyek a legtöbb történetben szerepelnek. 20 perc	Ismeretek szintetizálása	Csoportmunka – megbeszélés Önálló munka – kulcsszavak gyűjtése	A foglalkozást megelőző gyűjtőmunka eredményei	

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	Tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
C	A történetek elolvasása után minden csoport bemutatja, eljuttatja az általa olvasottakat. 20 perc	Ismeretek szintetizálása Kreativitás	Csoportmunka – dramatizálás	D3 (Őstörténetek vallások szerint)	
II/d Konklúzió					
A	Az osztály megbeszéli, mi lehet az oka annak, hogy több vallás tartalmaz hasonló motívumokat. Ezután megpróbálnak minél több olyan eseményt, történetet gyűjteni, amelyekre a vallás nyújthatott elfogadható választ. 10 perc	Logikai készség	Egész osztály együtt – beszélgetőkör		
B	A csoportok megbeszélik, mi lehet az oka annak, hogy a természeti jelenségek, áldozatok, a világ és az ember keletkezése stb. az összes vallásban megjelenik. Arra a kérdésre is próbálnak válaszolni, hogyan befolyásolta a vallás a társadalmak fejlődését. Minden csoport kap egy témát, egy kérdést, ezt megválaszolják, majd prezentálják a többieknek. Az előadás után minden csoportnak lehetősége van kiegészíteni a hallottakat 15 perc	Elvonatkoztatás Kreativitás Kommunikáció Vélemény megfogalmazása	Kooperatív tanulás – szörforgó, kerekasztal, csoportszörforgó		P3 (Kérdések)
II/e Mi a vallás célja, szerepe egy ember életében?					
A	A csoportok kialakítják véleményüket arról, hogy mi lehet a vallás szerepe az emberek életében, majd ezt megosztják a többiekkel is. 10 perc	Együttműködés	Kooperatív tanulás – kerekasztal, csoportszörforgó		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	Tevékenység célja, fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök, mellékletek	
				Diák	Pedagógus
III. Vallás – társadalom – autonómia					
III/a A hit szerepe a mindennapokban					
A	A diákok megfogalmazzák csoporttársaiknak, hogy ők miben hisznek. Ezután a csoport megpróbálja megfogalmazni, mi a különbség a hit és a vallás között. 10 perc	Elvonatkoztatás Logika	Csoportmunka – beszélgetőkör		
III/b Önirányítás					
A	A záró körben mindenki elmondhatja véleményét a vallásról, a hitről, arról, hogyan befolyásolják ezek az egyén életét, a mindennapokat. Minden diák megfogalmazza, hogy szerinte miért fontos elfogadnunk más vallását és hitét. Végül minden résztvevő reflektál a modul tartalmára és felépítésére „Számomra ma az volt a leginkább érdekes...” kezdetű nyitott mondattal. 15 perc	Elvonatkoztatás	Egész osztály együtt – beszélgetőkör		

MELLÉKLETEK***P1 – Csoportalakítás***

(a D1 melléklet képeinek használatával)

A variáció

A képeket annyi felé vágjuk, ahány fős csoportokat akarunk alakítani (célszerű a 4 fő). Szétosztjuk a gyerekek között, és megkérjük őket, hogy a darabok segítségével keressék meg társaikat. Egy-egy csoportnak különböző vallásra jellemző képet adjunk (ötféle vallással kapcsolatban vannak képek).

B variáció

Minden csoportnak olyan képet adunk, amelyet ők már előzőleg kiválasztottak kártyák segítségével.

A variáció (II/a)

A csoportalakításhoz fel nem használt képeket osztjuk szét a gyerekek között.

P2 – Kártyák a vallásokról

Judaizmus
Kereszténység
Buddhizmus
Hinduizmus
Iszlám

P3 – Kérdések a vallásokkal kapcsolatban

Kérjük meg a tanulókat, hogy válaszolják meg az alábbi kérdéseket a lehető legrészletesebben! Mivel korábban már foglalkoztak a vallások eredetével (irodalom, történelem), emlékeztessük a tanulókat előzetes ismereteik felidézésére. A kérdések előtt ezt az előzményt elevenítsék fel.

- Miért kerestek választ a vallásban az emberek a természeti katasztrófákra?
- Miért volt szükségük az embereknek vallási vezetőkre?
- Miért volt szükségük az embereknek vallási törvényekre?
- Mi lehet az oka annak, hogy a vallási törvények jogi-társadalmi törvényekké váltak?
- Mit jelent a vallás vigasznyújtó szerepe, például a középkorban (Föld = siralomvölgy)?